

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/38/2021
Identifikačné číslo spisu:	3115205074
Dátum vydania rozhodnutia:	16.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:3115205074.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ivany Nemč ekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu JUDr. Matúš Košara, so sídlom Piaristická 276/46, Trenčín, správca konkurznej podstaty úpadcu Pozemné stavby Púchov, s.r.o. v konkurze, so sídlom Svätoplukova 1733, Púchov, IČO: 31 629 733, proti žalovanému Tichý a Kubík s.r.o., so sídlom Lazy pod Makytou 646, IČO: 43 811 761, zastúpený JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., so sídlom Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO: 36 860 654, o zaplatenie 283.800,- eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 14Cb/174/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/1/2019-367 zo dňa 27. novembra 2019, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 14Cb/174/2015-243 zo dňa 26.10.2018 žalobu zamietol a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť do konkurznej podstaty sumu 283.800,- eur a trovy konania. Uviedol, že uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 28K/6/2013-118 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu Pozemné stavby Púchov, s.r.o., a do funkcie správcu bol ustanovený žalobca. Ďalej uviedol, že žalovaný ako dodávateľ vystavil úpadcovi ako odberateľovi za „predaj tovaru“ faktúry na sumu 182.400,- eur (faktúra č. 1200003) a na sumu 101.400,- eur (faktúra č. 1200004), ktoré úpadca uhradil dňa

28.9.2012 a 1.10.2012, tvrdiac, že mu nebol dodaný žiaden tovar, a teda nie je zrejmé, z akého právneho titulu boli vyššie uvedené faktúry uhradené. Žalobca uviedol, že na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu vo výške žalovanej sumy z dôvodu absolútnej neplatnosti neznámeho právneho úkonu, z ktorého žalovaný odvodzuje právo na zaplatenie a na základe ktorého úpadca plnil.

3. Súd prvej inštancie ako nesporné vyhodnotil tvrdenie o zaplatení súm 182.400,- eur a 101.400,- eur. Vyjadril sa aj k namietanej prekážke litispendencie s ohľadom na konanie o určenie neúčinnosti právnych úkonov vedenom na Okresnom súde Trenčín, sp. zn. 36Cbi/42/2013, a to poukazom na jej riešenie v kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu v uznesení č. k. 8Cob/56/2016-189, že toto konanie tento typ procesnej prekážky nezakladá.

4. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nepreukázal, že predmetné hnutelné veci úpadcovi dodal iný subjekt než žalovaný, resp. tieto veci vôbec neboli použité pri výstavbe chaty Šama. Uviedol, že hoci žalovaný vystavil faktúry neskôr ako položky úpadca vyfakturoval odberateľovi, toto nie je v praxi neobvyklé, keďže dodanie materiálu úpadcovi žalovaným bolo potvrdené aj svedkami.

5. K žalobcom tvrdenej spornej platnosti zmluvy z dôvodu, že nie je zrejmé, z akého právneho titulu boli faktúry uhradené, súd uviedol, že skutočnosť, že žalobca nemá informácie o udalostiach, ktoré sa stali v roku 2012 neznamená, že zmluva, o ktorej žalobcovi chýbajú informácie, je neplatná. Nedostatok informácií na strane žalobcu vedie iba k tomu, že má možnosť domáhať sa, aby žalovaný v rámci súdneho konania jeho informačný deficit odstránil. Ani nejasnosť, kedy boli kúpne zmluvy uzatvorené, nespôsobuje ich neplatnosť, keďže uvedenie dátumu uzatvorenia zmluvy nie je podstatnou náležitosťou kúpnej zmluvy. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade nechýbali podstatné náležitosti kúpnej zmluvy, keďže pri kúpnej zmluve stačí dohodnúť iba dodávanú vec a cenu, čo bolo medzi sporovými stranami vymedzené.

6. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom č. k. 8Cob/1/2019-367 zo dňa 27. novembra 2019, v prvom výroku napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne a právne správne potvrdil. Druhým výrokom žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konanie v rozsahu 100%.

7. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, z akých dôkazov vychádzal pri konštatovaní, že na dodávkach stavebného materiálu a iného tovaru na stavbu hotela sa podieľal aj žalovaný a že hnutelné veci a stavebný materiál boli na stavbu hotela skutočne dodané. Ďalej uviedol, že povinnosť dodať tieto hnutelné veci na stavbu predmetného hotela vyplývala úpadcovi zo zmluvných vzťahov so spoločnosťou Šamo Aktiv s.r.o. a so spoločnosťou P stavo s.r.o., čo súd prvej inštancie vyvodil z výpovedí Ing. V. a Ing. H., v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 36Cbi/42/2013. Prvoinštančný súd mal preukázané, že ak odovzdanie a prevzatie hnutelných vecí použitých na stavbe potvrdili štatutárni zástupcovia úpadcu a spoločnosti P stavo s.r.o., je nepochybné, že úpadca predmetné veci musel nejakým spôsobom nadobudnúť. Ak teda žalobca tvrdil, že úpadca uvedené veci nadobudol inak ako od žalovaného, ktorému ich cenu zaplatil úhradou sporných faktúr, bol povinný svoje tvrdenie preukázať. Ak svoje tvrdenie o tom, akým spôsobom nadobudol hnutelné veci, ktoré použil pri stavbe hotela, nepreukázal, a bez ďalšieho tvrdil, že žalovaný, ktorému zaplatil cenu za ich dodanie na predmetnú stavbu, mu tieto veci nezadovážil, tak súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno tvrdenia o vzniku bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

8. Ohľadom žalobcom navrhovaného vykonania dokazovania v priebehu odvolacieho konania, týkajúceho sa pripojenia trestného spisu OR PZ v Považskej Bystrici sp. zn. ČVS:ORP-775/OEK-PB-2013 a trestného spisu NAKA, argumentujúc, že ide o nové dôkazy, ktoré nemohol bez svoje viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, odvolací súd uviedol, že na tieto nemohol prihliadnuť. Uviedol, že strany sporu boli súdom prvej

inštancie riadne poučené o ich procesných právach a povinnostiach, vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 OSP v tom čase platného a účinného.

Poučenie o procesných právach a povinnostiach prevzal žalobca dňa 7.7.2015, a súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 26.9.2018 vyzval strany na ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, pričom z obsahu zápisnice o pojednávaní je zrejmé, že strany sporu ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania nemali a následne súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené.

9. Odvolací súd ďalej uviedol, že CSP upravuje podmienky, za splnenia ktorých možno uplatniť podmienky procesného útoku alebo obrany v odvolacom konaní tak, že ust. § 366 CSP v spojení s § 149 CSP medzi novoty v odvolacom konaní zahŕňa aj návrhy na vykonanie dôkazov za predpokladu, že ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

10. Ďalej uviedol, že žalobca, ako to vyplýva z uznesenia OR PZ V Považskej Bystrici zo dňa 30.11.2018 ČVS:ORP-775/OEK-PB-2013, mal v trestnom konaní začatom na základe jeho písomného trestného oznámenia ako správcu úpadcu Pozemné stavby Púchov, s.r.o. procesné postavenie poškodeného. Trestné stíhanie bolo začaté 16.1.2014. Listinné dôkazy, na ktoré sa žalobca odvolával ako na novoty v odvolacom konaní - správa spoločnosti BESKO, s.r.o., Košice zo dňa 20.12.2017 a jej prílohy, ktoré mali preukazovať, že 2- dráhový bowling v hoteli Čertov dodala spoločnosť BESKO, s.r.o., a nie žalovaný, boli súčasťou vyšetrovacieho spisu už začiatkom roka 2018. Žalobca, v pozícii poškodeného, mal okrem iných práv aj právo nazeráť do spisu, preštudovať spisy a podať návrh na doplnenie vyšetrovania. Tvrdenie žalobcu, že o výsledku trestného stíhania sa dozvedel až dňa 2.01.2019 od svojho veriteľa, keď mu tento doručil uznesenie o zastavení trestného stíhania, v nadväznosti na jeho argumentáciu o dôkazoch, ktoré bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené. Uviedol, že žalobca už od roku 2014 vedel o trestnom stíhaní, mal v ňom procesné postavenie poškodeného a najneskôr ku dňu vyhlásenia dokazovania za skončené v predmetnom spore o zaplatenie 283.800,- eur mohol navrhnúť vykonať dôkaz oboznámením písomnej správy spoločnosti BESKO s.r.o. Košice zo dňa 20.12.2017, prípadne aj dôkaz oboznámením sa s obsahom vyšetrovacieho spisu. Žalobca však vykonanie takýchto dôkazov nenavrhol, hoci tak urobiť mohol a o prebiehajúcom trestnom stíhaní sa v konaní pred súdom prvej inštancie nezmienil. Vo veci tak neboli naplnené podmienky pre uplatnenie novôt v odvolacom konaní tak, ako to predpokladá ust. § 366 CSP. Odvolací súd bol teda viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie, a len tak zistený skutkový stav veci a z neho plynúci záver o neunesení dôkazného bremena v predmetnom spore podliehal jeho preskúmvacej činnosti.

11. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keďže odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol, aby najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

12. Dovolateľ vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP videl v skutočnosti, že odvolací súd oznámil žalobcovi termín verejného vyhlásenia rozsudku až dňa 25.11.2019, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku stanovil na deň 27.11.2019, čím odvolací súd podľa dovolateľa porušil zákonnú 5-dňovú lehotu podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

13. Porušenie práva na spravodlivý proces videl dovolateľ aj v pochybení odvolacieho súdu, že tento nepripustil a neprihliadol na jeho návrh na vykonanie dôkazu, ktorý uplatnil podaním zo dňa 7.1.2019 v

odvolacom konaní, a to na pripojenie trestného spisu OR PZ v Považskej Bystrici ČVS:ORP-775/OEK-PB-2013 a uznesenie OR PZ v Považskej Bystrici zo dňa 30.11.2018, ktoré v čase konania na súde prvej inštancie neexistovalo.

14. Ďalej namietal, že odvolací súd nepripustil a neprihliadol na podanie žalobcu zo dňa 1.2.2019, v ktorom žalobca predložil viaceré listinné dôkazy, ktoré boli doručené do správcovského spisu, s odôvodnením, že žalobca mal podľa súdu v predmetnom trestnom konaní postavenie poškodeného, a preto mohol listinné dôkazy predložiť už počas konania na súde prvej inštancie. Tento názor odvolacieho súdu považuje za svojvoľný, neodôvodnený, ktorý nemá oporu v zákone. Uviedol, že žalobca nemá postavenie poškodeného v trestnom konaní. Žalobca v konaní vystupoval ako oznamovateľ, preto právny záver odvolacieho súdu o postavení žalobcu ako poškodeného v trestnom konaní nevyplyva podľa dovolateľa zo žiadneho zákonného ustanovenia ani z judikatúry. Podaniami zo dňa 7.1.2019 a 1.2.2019 predložil súdu dôkazy, ktoré jednoznačne preukazujú tvrdenia žalobcu, že žalovaný fakturoval tovar, ktorý žalobcovi nikdy nedodal. Preto konštatovanie odvolacieho súdu, ktorým žalobcovi priznal postavenie poškodeného v trestnom konaní, čím liberoval svoju povinnosť prihliadať na žalobcom predložené dôkazy v odvolacom konaní, považuje za nesprávny procesný postup, ktorý znemožnil strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. K dovolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu zamietol a priznal mu náhradu trov dovolacieho konania.

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací v zmysle ust. § 35 CSP (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

17. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

20. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

21. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

22. Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje v zmysle rozhodovacej činnosti ústavného súdu situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to

spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t. j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Námietka neoznámenej miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu

23. Podľa ust. § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

24. V ustanovení § 378 ods. 1 CSP, ktoré upravuje odvolacie konanie, je zakotvené primerané použitie ustanovení o konaní pred súdom prvej inštancie na odvolacie konanie.

Primerané použitie jednotlivých ustanovení upravujúcich konanie na súde prvej inštancie v odvolacom konaní znamená, že tieto ustanovenia sa použijú v odvolacom konaní okrem prípadov, kde existuje osobitná právna úprava pre odvolacie konanie (viď napr. úpravu pojednávania v odvolacom konaní), kde ich použitie v odvolacom konaní je priamo vylúčené (k tomu viď napr. § 378 ods. 2 CSP), alebo kde ich použitie v odvolacom konaní nie je možné pre samotnú povahu odvolacieho konania.

25. Na ustanovenie § 219 ods. 3 CSP sa nevzťahuje žiadna z vyššie uvedených výnimiek, ktoré by vylúčili jeho použitie v odvolacom konaní. Preto v prípadoch, v ktorých strana sporu v odvolacom konaní požiada o upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami (a uvedie elektronickú adresu, na ktorú sa má upovedomenie o verejnom vyhlásení rozsudku doručiť), je povinnosťou odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP tejto žiadosti strany sporu vyhovieť a doručiť jej na ňou uvedenú elektronickú adresu upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. V prípade, ak napriek výslovnej žiadosti strany sporu odvolací súd - ktorý rozhoduje o odvolaní bez nariadenia pojednávania - neupovedomí túto stranu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, zaťažie konanie vadou zmatečnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ CSP (k tomu viď aj 5Cdo/14/2018 a 3Cdo/254/2018).

26. Pre naplnenie princípov spravodlivého konania podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 142 ods. 3 ústavy musí byť nepochybné, že došlo k verejnemu vyhláseniu rozsudku a že o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku boli verejnou stranou sporu riadne upovedomené. Riadnym upovedomením sa tu má na mysli preukázanie, že do dispozičnej sféry a vedomia verejnosti a strán sporu sa dostalo oznámenie súdu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, a to prinajmenšom spôsobom zákonným, na takéto oznámenie obvyklým a legitímne očakávaným. Naplneniu týchto predpokladov konvenuje napr. oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku stranám sporu a verejnosti jeho zverejnením na úradnej tabuli súdu či internetovej stránke súdu.

27. Pokiaľ strana sporu bola o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku oboznámená zverejnením oznámenia na úradnej tabuli súdu či internetovej stránke súdu, avšak nie aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, ak o to požiadala, išlo by o nezákonný, teda nesprávny procesný postup súdu, ktorým by dochádzalo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Aby však takýto nesprávny postup súdu zakladal prípustnosť dovolania, musí

dosahovať intenzitu porušenia ústavných práv ním dotknutej strany sporu. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie ústavnosti takéhoto postupu súdu pri oboznamovaní s miestom a časom verejného vyhlásenia rozsudku teda je, či sa do dispozičnej sféry a vedomia strany sporu dostalo v dostatočnom časovom predstihu (v lehote najmenej päť dní) riadne upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Inak povedané, rozhodujúce je, či strane sporu vôbec bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď nie elektronickými prostriedkami.

28. Dovolací súd ďalej uvádza, že z gramatického a sémantického výkladu ustanovenia § 219 ods. 3, druhá veta CSP nepochybne vyplýva, že súd oznámi strane miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami (len) ak o to strana požiada.

Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd postupoval v súlade s § 219 ods. 3 CSP

a oznámil na svojej úradnej tabuli dňa 20.11.2019 (č. l. 355 spisu) miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku [27.11.2019 o 9:00 hod. v budove Krajského súdu v Trenčíne

v pojednávanej miestnosti č. dv. 109]. Dovolací súd poukazuje na skutočnosť,

že odvolanie žalobcu (na č. l. 253-256 spisu) smerujúce proti rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorom na záver žiadal súd o informovanie o mieste a čase konania, neobsahuje uvedenie emailovej adresy žalobcu, resp. jeho právneho zástupcu,

ako ani požiadavku o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami,

čo je nevyhnutnou podmienkou takejto formy doručovania. Napriek neúplnej žiadosti žalobcu ohľadom informovania o mieste a čase konania na odvolacom súde elektronickými prostriedkami, sa na č.l. 359 spisu nachádza informácia o výsledku doručenia listinného rovnopisu - oznámenie termínu VVR T27/11, adresovaná právnemu zástupcovi žalobcu do jeho elektronickej schránky advokáta, odoslaná súdom dňa 20.11.2019 a doručená právnemu zástupcovi žalobcu dňa 25.11.2019.

29. Skutočnosť, že právny zástupca žalobcu oznámenie o čase a mieste konania verejného vyhlásenia rozsudku, včas doručované súdom do jeho elektronickej schránky, fakticky prevzal až 25. 11. 2019, nepredstavuje v tomto prípade takú mieru zásahu, ktorá

by vo výsledku zakladala ústavný rozmer porušenia práva strany na spravodlivé súdne konanie. Žalobcom namietané nedodržanie lehoty päť dní vyplývajúcej z ust. § 219

ods. 3 veta prvá CSP (a contrario) sa nevzťahuje na oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku sporovej strane. Je tomu tak z dôvodu, že lehota

päť dní pred verejným vyhlásením rozsudku sa podľa dikcie tohto zákonného ustanovenia výslovne vzťahuje len na toto oznámenie súdu na jeho úradnej tabuli a webovej stránke. Z použitia spojky „aj“ v ustanovení § 219 ods. 3 druhá veta vyplýva, že len v prípade,

ak o to strana požiada, upravuje navyše vo vzťahu k tejto strane formu oznámenia miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku, a to aj elektronickými prostriedkami. Ak by mienil zákonodarcu vzťahovať 5-dňovú lehotu aj k tejto forme vo svojej podstate ďalšieho oznámenia súdu, nepochybne by to v tomto ustanovení vyjadril. Uvedený výklad neodporuje ani teleologickému nazeraniu na úpravu v § 219 CSP, ktorej zmyslom je,

aby sa strana o verejnom vyhlásení rozsudku mala možnosť dozvedieť v čase umožňujúcom sa prípadne verejného vyhlásenia rozsudku osobne zúčastniť,

čo nepochybne zabezpečuje primárne postup súdu podľa § 219 ods. 3 prvá veta CSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu oznámené 7 dní vopred, žalobcovi navyše elektronicky 2 dni vopred,

a teda mu nič nebránilo zúčastniť sa verejného vyhlásenia rozsudku na odvolacom súde. Odvolací súd nie je povinný strany sporu na verejné vyhlásenie rozsudku osobitne predvolávať, má povinnosť oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, ak však strana požiada, súd oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami, o čom odvolací súd právneho zástupcu žalobcu napriek neúplnosti jeho žiadosti upovedomil.

30. Na základe uvedeného dovolací súd konštatuje, že rozsudok odvolacieho súdu

bol vyhlásený verejne dňa 27.11.2019 bez účasti sporových strán resp. ich právnych zástupcov, pričom obsah spisu (viď č. l. 355 a 359 spisu) nesvedčí o porušení zákonného postupu súdu voči strane sporu

vrátane procesného postupu súdu podľa § 219 ods. 3 CSP, odvolacím súdom. Stranám sporu vrátane dovolateľa tak bola odvolacím súdom vytvorená možnosť zúčastniť sa aktu vyhlásenia rozhodnutia, ak toto svoje právo dovolateľ z vlastnej vôle nevyužil, nemôže sa dovolávať porušenia jeho procesných práv. Dovolací súd preto dospel k záveru, že žalobca v tejto časti dovolania nedôvodne namietal, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade zmätočnosti uvedenej v ustanovení § 420 písm. f/ CSP.

Námietka nepripustenia novôt v odvolacom konaní a nevykonania dôkazov

31. Dovolateľ vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP videl aj v nevykonaní dôkazov, resp. neprihliadnutí na ním navrhované dôkazy pred odvolacím súdom, a to najmä na návrh na pripojenie trestného spisu OR PZ v Považskej Bystrici

ČVS: ORP-775/OEK-PB-2013 a uznesenia OR PZ v Považskej Bystrici

zo dňa 30.11.2018, ktoré v čase konania na súde prvej inštancie neexistovalo, a teda uvedené dôkazy nemohol bez svojej viny uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie. Porušenie práva na spravodlivý proces videl v skutočnosti, že odvolací súd nepripustil a neprihliadol na podanie žalobcu zo dňa 1.2.2019, ktorým mal žalobca predložiť viaceré listinné dôkazy.

32. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí zdôraznil princípy možného vnesenia novôt v rámci odvolacieho konania, pričom správne vytkol dovolateľovi, že ním navrhované skutočnosti nemajú charakter novoty tak, ako to predpokladá zákon. Ustanovenie § 366 CSP

v odvolacom konaní limituje možnosť uvádzania nových prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany, t. j. takých, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie. Tieto tzv. novoty možno v rámci odvolania použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť

v konaní pred súdom prvej inštancie. Právo novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie koncipované ako reštriktívne vnímaná výnimka z pravidla,

že v odvolacom konaní pravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, ktoré neboli stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie.

33. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Dovolateľ, požadujúc vykonanie dôkazu pripojením trestného spisu a v ňom vykonaných dôkazov, zjavne rozširuje svoje skutkové tvrdenia. Ako oznamovateľ trestného činu

(ako sám uvádza) musel vedieť, že trestné konanie prebieha, mal o ňom vedomosť

a mal možnosť počas prvoinštančného konania súdu navrhnúť dokazovanie s poukazom na takéto trestné konanie, čo neučinil.

34. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú strany povinné uplatniť včas. Tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Podľa § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP.

35. V prejednávanej spore odvolací súd v rámci posudzovania podmienok určených

ust. § 366 CSP uzavrel, že listinné dôkazy, na ktoré sa žalobca odvolával ako na novoty v odvolacom konaní (uznesenie OR PZ v Považskej Bystrici a vyšetrovací spis), a ktoré navrhoval vykonať ako dôkaz preukazujúci, že 2- dráhový bowling nedodal žalovaný, uviedol, že tieto skutočnosti mali byť súčasťou vyšetrovacieho spisu

ČVS:ORP-775/OEK-PB-2013. Uvedené informácie týkajúce sa správy spoločnosti BESKO s.r.o. mali byť vo vyšetrovacom spise obsiahnuté už začiatkom roka 2018, a teda žalobca najneskôr ku dňu vyhlásenia dokazovania za skončené (26.9.2018) v predmetnom spore na súde prvej inštancie mohol navrhnúť vykonať dôkaz oboznámením písomnej správy spoločnosti BESKO s.r.o. zo dňa 20.12.2017, resp. s obsahom vyšetrovacieho spisu. Odvolací súd tiež konštatoval, že žalobca o trestnom stíhaní vedel od roku 2014, a teda jeho tvrdenie, že o výsledku trestného stíhania sa dozvedel až dňa 2.1.2019 od svojho veriteľa, keď mu ten doručil uznesenie o zastavení trestného stíhania v nadväznosti na jeho argumentáciu o dôkazoch, ktoré bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené.

36. Dovolací súd tu zdôrazňuje, že žalobca v odvolaní samotnom vôbec netvrdil splnenie niektorej z podmienok pre použitie nových prostriedkov procesného útoku/obrany v zmysle ust. § 366 CSP, toto jeho tvrdenie bolo obsiahnuté až v samostatnom podaní doručenom súdu po uplynutí lehoty na podanie odvolania, kedy už na žiadne takéto skutkové tvrdenia súd prihliadnuť nemôže (podanie z 2.1.2019, pričom odvolacia lehota uplynula 12.11.2018). Teda jeho tvrdenie sa nemohlo stať predmetom odvolacieho prieskumu a odvolací súd naň neprihliadol. Z ust. § 364 v spojení s ust. § 365 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolateľ uplynutím lehoty na podanie odvolania stráca možnosť rozširovať rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda. Taktiež odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolací súd tak prejednal podané odvolanie v uvedenom rozsahu a na podanie dovolateľa z 2.1.2019 a v ňom vznesené tvrdenia už prihliadať nemohol.

37. Odvolací súd nemôže prehodnotením dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, odlišne posúdiť skutkový stav prejednávanej veci. Táto zásada vyplýva z princípu neúplnej apelácie. Výnimkou sú prípady, v ktorých odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, vždy však pri striktnom dodržaní prioritného podrobenia navrhovaných dôkazov podmienkam formulovaným v ustanovení § 366 CSP. Ak je odvolací súd toho názoru, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu zopakuje sám. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých stranou, ak ich nevykonala súd prvej inštancie, hoci ich strana navrhla, ako aj doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v citovanom ustanovení. Právo tzv. novôt v odvolacom konaní je v systéme neúplnej apelácie nastavené reštriktívne ako výnimka z pravidla, že v odvolacom konaní spravidla nie sú prípustné tie prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie (obdobne viď závery formulované v uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 10/2017).

38. Ustanovenie § 366 CSP vychádza zo zásady koncentrácie konania podľa § 153 a § 154 CSP. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany sú strany povinné uplatniť včas. Tieto prostriedky nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. Podľa § 384 ods. 3 CSP odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366 CSP.

39. Zároveň v kontexte dovolacej námietky nedostatočne vykonaného dokazovania dovolací súd uvádza, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nezakladá to vadu konania v zmysle ust. § 420 písm. f) CSP, lebo to nemožno považovať za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré strany mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčené (obdobne R 125/1999, R 6/2000). Rovnako, pokiaľ by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania nezakladá

a nie je samostatným dovolacím dôvodom ani vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné.

40. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhovať.

Čo však nie je prípad tu posudzovanej veci. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97).

41. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť

k vade zmätočnosti v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil. Z obsahu dovolania je zrejmé len všeobecná nespokojnosť dovolateľa s vyvodením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií.

42. Za procesnú vadu konania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, nie je spôsobilá založiť prípustnosť dovolania ani podľa ust. § 421 ods. 1 CSP.

43. Dovolací súd záverom uvádza, že dovolaním sa nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Základnými odvolacími námietkami žalobcu sa odvolací súd podrobne zaoberal v odôvodnení svojho rozhodnutia. Skutkovým základom každého súdneho rozhodnutia je súhrn skutkových zistení, ku ktorým súd dospel v priebehu konania. K skutkovým zisteniam súd dospieva posúdením (vyhodnotením) skutkových poznatkov, ktoré získava najmä dokazovaním. Dôkaz slúži na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých nesie účastník dôkazné bremeno. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Spôsob vykonávania dokazovania a vykonania alebo nevykonania toho-ktorého dôkazného prostriedku však určuje súd v závislosti od toho, či jeho vykonanie

je relevantné a efektívne pre rozhodnutie sporu vo väzbe aj na ďalšie dôkazné prostriedky, ktoré boli vykonané a či tieto sú postačujúce pre rozhodnutie sporu po vecnej stránke.

44. Možno uzavrieť, že ak žalobca vytýkal odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, potom nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti

(napr. II. ÚS 465/2017). Vychádzajúc z uvedeného, procesným postupom odvolacieho súdu, ktorý nevyhovelo jeho návrhu na doplnenie dokazovania, teda možnosti uplatniť novoty v priebehu odvolacieho konania, nebolo podľa názoru odvolacieho súdu strane sporu znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva čím by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

45. So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k vade v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP, ktorá by zakladala porušenie práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, čo zakladá dôvod na odmietnutie dovolania v zmysle ust. § 447 písm. c/ CSP.

46. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia dovolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

47. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.